

Jelovica ima odslej 17 poslovalnic

Z izdelki pokrito vse tržišče v Jugoslaviji

Verjetno nima nobena lesna tovarna v Jugoslaviji (ali pa le redke) tako razvejano prodajno mrežo, kot jo ima prav Jelovica. S svojimi poslovalnicami namreč od julija naprej pokriva tržišče celotne Jugoslavije. Za marsikaterega nepoznavalca razme: na naših tržiščih je to nerazumljivo, vendar je potrebno reči, da je prav izgradnja dobre prodajne mreže zagotovo ena najboljših naložb Jelovice. To se je že precejkrat pokazalo, še zlasti pa takrat, ko je majhno povpraševanje po izdelkih, ko narejena okna in vrata polnijo tovarniško skladišče. Za primer ni treba iti daleč nazaj, le leto in pol, ko je v najbolj težkem obdobju prodajala svoje izdelke skoraj le Jelovica,

saj so poslovalnice iskale kupce in jih tudi našle. Prodajati iz Škofje Loke po vsej državi pa bi bilo že naprej obsojeno na neuspeh.

Jelovica ima danes po vsej državi 17 poslovalnic in 4 predstavništva. Prav letos so namreč začele z delom, to je s prodajo poslovalnice v Baru, Kragujevcu, Valjevu in Osijeku. Povsem nova je le poslovalnica v Baru, ostale pa so bile prej predstavništva, vendar pa so se sedaj »osamosvojile« in prevzele samostojno prodajo na svojem področju. Praktično v vsej Jugoslaviji ni več takoiimenovanih belih lis, točk oziroma krajev, kjer izdelki Jelovice ne bi bili dostopni kupcem.

delkov, tako da bi temu mlademu kolektivu (5 zaposlenih) pomagali čim prej prebroditi začetne težave.

Poslovalnica Valjevo

Ta v tem trenutku, ko pišem ta prispevek, še ni odprta, vendar do začetka njenega dela ni več daleč. Seveda pa s tem ne smemo reči, da to področje ni pokrito z izdelki. Vse doslej je namreč delala kot predstavništvo in je torej sedaj le sprememba načina obdelave tržišča in kupci bodo blago lahko neposredno dobili iz te poslovalnice. Upamo, da bo kmalu, edini krivec za zamudo pa je gradbeno podjetje, ki bi moralo že do julija končati vsa dela, pa še ni. Morebiti šola več, da bi le kazalo vse podobne objekte delati v lastni režiji, da bi bili montažni. Škoda, ki jo je povzročila ta zamuda je zagotovo velika. Valjevo, ki je kot predstavništvo pokrivalo doslej izredno veliko področje, je sicer izgubilo Crno goro, ki je prišla kot je rečeno pod okrilje barskih predstavnikov, pa je kljub tem obdržalo še vseeno velik del tržišča. To je obsežno področje zahodne Srbije ob meji s socialistično republiko Bosno in Hercegovino. Tudi ta poslovalnica bo začela z velikim zaostankom pod letnim planom in bo zato v naslednjih mesecih treba krepko zavihati rokave. Tudi njim bo seveda treba iti kar se da na roko, da bodo imeli resnično ves proizvodni program na voljo.

Poslovalnica Bar

Ta je torej povsem nova poslovalnica. Njeni prostori so v Baru (SR Crna gora), kar je gotovo najbolj ustrezno mesto za prodajo v tej republici. Bar je namreč edino pristanišče v Crni gori, z novo železniško povezavo z Beogradom pa dobiva iz dneva v dan na pomenu. Mesto se hitro razvija in pričakovati je, da bo ta poslovalnica

ke Jelovice in seveda tudi njihovo premajhno seznanjenost. Področje Crne gore je namreč pokrivalo s prodajo doslej predstavništvo Valjevo. To pa je bilo seveda preveč oddaljeno, da bi se občani te republike lahko več odločali za stavbno pohištvo Jelovice.

Barska poslovalnica pa ima ugodno lego, saj ni dosti oddaljena od Titograda, pa tudi ostala obalna mesta črnogor-

velika in zato tudi prodaja slaba. Kot rečeno, upati je, da bo prodaja počasi stekla. Za letos ima prav zato poslovalnica tudi nizek plan, 3,1 milijona dinarjev.

Poslovalnica Kragujevac

Področje Sumadije in Pomoravja. Za Jelovico dokaj zanimivo področje. Zato je že

gujevac — zanjo je Jelovica najela prostore — je po ocenah eno najmočnejših tržišč pri nas, saj bo ta poslovalnica prodajalna na dokaj širokem področju južno od Beograda. Zato je tudi že za prvo leto dokaj visok plan 13 milijonov dinarjev, ki pa ga bodo verjetno lahko dosegli. Komulativno sedaj za planom sicer zaostajajo, saj je otvoritev poslovalnice

potem ko bo prebrodila »otročka« leta, lahko dobro prodajala.

Pod ta otroška leta pa bi lahko šteli precejšnjo zaprtost črnogorskega tržišča, nenavajenost kupcev na izdel-

skega primorja so dokaj blizu. Preveč oddaljen pa tudi ni Dubrovnik in ta poslovalnica bo v bodoče prodajala tudi tu. Prej je to področje pokrivala poslovalnica Split, vendar je bila oddaljenost

lani bilo na tem področju predstavništvo, to pa pomeni, da je bila tu le grosistična (veleprodaja), zastopali pa so poslovalnico Niš. Področje, ki ga bo od letos naprej pokrivala poslovalnica Kra-

precej kasnila, vendar bodo do konca leta začetni primanjkljaj zagotovo nadoknadili. V matičnem podjetju Jelovica se namreč posebej trudijo, da jim pravočasno dostavijo čim več željenih iz-

Poslovalnica Osijek

O njej bi le težko rekli, da je nova poslovalnica, ker to ni. Leta 1975 je bil Osijek sicer predstavništvo, ki je sodilo v okvir Nove Gradiške, vendar je že lansko leto Osijek postal poslovalnica. Ker pa je vse do letos imela Jelovica za to poslovalnico najete prostore, bi vseeno lahko rekli, da je rojstni dan tega predstavništva letošnji julij. Prav te dni bodo namreč odprti novi prodajni prostori, ki jih je v Osijeku za to poslovalnico zgradila temeljna organizacija montažni objekti. Tudi tu je prišlo do manjših zastojev (inšpekcije niso dale dovoljenj, vendar

(Nadaljevanje na 2. strani)

Z izdelki pokrito vse tržišče v Jugoslaviji

(Nadaljevanje s 1. strani)

na delo te poslovalnice to ni vplivalo, saj je prodaja vse-skozi potekala normalno, saj je bila vseskozi v starih najetih prostorih. Zato ni bo-

v prihodnje, da bi se sedanja mreža razporedila tudi nekoliko bolj racionalno. Eno takih vprašanj je mesto poslovalnice v Novi Gradiški, ki je le preveč oddaljena od

Jelovica tu potrebovala kar tri poslovalnice. Seveda so vse to razmišljanja, kaj bi se dalo ukreniti pa bo potrebno seveda še posebej obravnnavati.

Največ prodaja Stara Pazova

Mogoče bo za delavce Jelovice, ki niso podrobneje seznanjeni z delom poslovalnic in njihovimi uspehi prodaje, zanimivo, če povemo, da daleč največ izdelkov prodaja poslovalnica v Stari Pazovi, ki je kot znano oddaljena slabih 15 kilometrov od našega glavnega mesta. Tako po številu prodanih izdelkov in seveda po izkupičku kot tudi po preseganju letnega načrta ta poslovalnica daleč prednjači. Za primer naj navedem, da je za letošnjih prvih pet mesecev načrt predvideval prodajo v vrednosti 13,5 milijona dinarjev (novih), poslovalnica pa je prodala za 16 milijonov dinarjev. To je kar za 20 odstotkov več. Seveda je treba povedati, da ima ta poslovalnica izredno dobro zaledje, pa tudi prizadevnost zaposlenih je pripomogla k temu uspehu.

Druga najmočnejša poslovalnica je škofjeloška, ki tudi krepko presega letni načrt. Seveda pa ima tudi dokaj dobro, pa istočasno precej veliko tržišče — vso Slovenijo. Po letnem načrtu bi na tem mestu sicer morala biti zagrebška poslovalnica, vendar kot je znano, je ta precej v zaostanku zaradi kadrovskih težav. Tamkajšnji kader je precej zamenjan in poslovalnica začenja skoraj na novo. Na tretjem in četrtem mestu pa sta trenutno poslovalnici Sarajevo (s svojim predstavnštvom Duvno) in pa niška poslovalnica.

To bi na kratko bil pregled novosti na področju prodaje izdelkov na domačem tržišču. Seveda pa je potrebno dodati, da se le določen odstotek jelovičinskih izdelkov prodaja v teh poslovalnicah. Precej se jih namreč prodaja neposredno večjih kupcem (gradbenim podjetjem in ostalim trgovskim hišam kot na primer Slovenijales in ostale), del tega stavbnega pohištva in pa seveda montažnih objektov pa gre tudi v izvoz. O teh dveh oblikah prodaje pa drugič. Dodam naj še, da sem se o prodaji prek poslovalnic in o vseh novostih okrog njih pogovarjal s Smiljano Oblak.

J. Čadež

JELOVICA

Kako kadrujemo?

Združeno delo je tisto mesto, ki omogoča vsakemu delavcu, ki združuje svoje delo z drugimi delavci, ustvarjati vse svoje pravice in izvrševati vse svoje dolžnosti. Delavec torej v združenem delu ne samo, da pridobiva pravico udeležbe pri delitvi sredstev za osebne dohodke, s katerimi zadovoljuje svoje osebne potrebe, ampak ima pravico in dolžnost sodelovati pri ustvarjanju in delitvi vseh sredstev TOZD, tako da lahko resnično aktivno sodeluje pri odločanju, kako bo uresničeval tudi svoje skupne in splošne potrebe. Vse to pa lahko ustvarja le skupaj z drugimi delavci, s katerimi združuje svoje delo. Zato nobenemu delavcu v TOZD ne more biti vseeno, s kakšnimi sodelavci bo delal, saj je le rezultat dela tisto merilo, po katerem delavec lahko boljše ali slabše uresničuje svoje osebne, skupne in splošne potrebe.

Iz povedanega sledi, da je kadrovska dejavnost v vsaki TOZD izredno pomembna za uspešno poslovanje TOZD. Zato mora biti interes vsake TOZD, kadrovati le najboljše delavce, znanje in sposobnosti delavcev, ki že združujejo svoje delo v TOZD, pa nenehoma izboljševati in prilagajati novim dognanjem in tehnološkemu napredku. TOZD, ki se združujejo v delovno organizacijo in zaradi funkcionalnejšega in rentabilnejšega poslovanja združujejo funkcijo kadrovanja z drugimi TOZD v eni strokovni službi, organizirani v delovni skupnosti, prenašajo na to službo le tehnični del kadrovske politike, vsebinski del pa morajo zadržati zase, saj mora imeti TOZD še vedno interes pridobivati samo dobre delavce, s katerimi bo lahko dosegala dobre poslovne rezultate.

Kadrovska politika, ki je neobhodni element pri sprejemanju letnih in srednjeročnih planskih zadolžitvev TOZD, mora upoštevati možnosti in potrebe, obenem pa vseskozi imeti pred očmi delavca kot človeka in del naše samoupravne socialistične družbe.

Skofja Loka se je v svojem hitrem industrijskem razvoju kadrovske izredno izčrpala, zato so vse TOZD, locirane na njenem področju, pri povečevanju števila zaposlenih, oz. njegovem obnavljanju zaradi fluktuacije v precej neugodnem položaju, kajti delavcu je ob pričetku dela v TOZD potrebno zagotoviti vse tiste pogoje, ki so osnova, da bo delavec lahko opravljal tisto vlogo, katero mu je združeno delo namenilo. Zato zaposlovanje delavcev ne predstavlja samo sprejemanja delavcev v delovno razmerje, ampak nenehno skrb za izboljševanje organizacije dela, delovnih pogojev, življenjskih razmer delavcev, njegovega zadovoljstva pri delu in tudi pravičnega nagrajevanja njegovega truda, ki ga je vložil v delo, s tem pa tudi povečevanja njegove storilnosti v duhu samoupravnih socialističnih načel, tako da delavec ne postane robot, ampak izvrševalec nalog, katere je sam sprejel in za katere se zaveda, da jih mora opraviti.

In kako je v TOZD, ki so se združile v delovno organizacijo Jelovica?

Ne moremo reči, da smo pozabili na delavca, vendar lahko trdimo, da nismo storili vsega, kar bi lahko in kar bi morali. Vse večje planske zadolžitve nam iz leta v

leto povečujejo število manjkajočih delavcev, katerega ne moramo in ne smemo nadoknaditi, saj prekomerno povečevanje zaposlovanja delavcev ni v skladu s smernicami občinske politike, ki do voljuje v letošnjem letu povečanje števila delavcev le za 2,4%. Zato bo potrebno intenzivno pristopiti k izboljšanju organizacije dela in modernizaciji proizvodnega procesa. S tem bomo omogočili, da bo vsak delavec na lažji način več prispeval k uspešnosti poslovanja. Modernjša proizvodnja zahteva tudi modernjšega delavca. Zato je nujno, da pristopimo k izobraževanju vseh delavcev, ki že združujejo svoje delo v TOZD, saj bomo s tem, ko bo delavec več znal in se bo lažje vključeval v delovni proces, prav gotovo zmanjšali primanjkljaj v številu zaposlenih delavcev. Vendar ni samo izobraževanje delavcev tista osnova, po kateri bi delavec lahko z manj truda več prispeval k uspešnosti poslovanja. Nenehno je potrebno skrbeti za varstvo pri delu in delovne pogoje, v katerih delavec dela, s tem pa bi lahko zmanjšali število nesreč pri delu in število poklicnih obolenj, pa tudi drugih obolenj, katerih vzrok se lahko najde v slabih delovnih pogojih. Težo dela je potrebno prilagoditi strukturi zaposlenih. Uspešnost dela je pogojena tudi z urejenimi socialnimi razmerami delavcev, zato je skrb za nenehno izboljševanje le-teh funkcionalni del kadrovske politike. Izgrajevati je potrebno medsebojne odnose, kakor tudi odnose med organizatorji dela in izvrševalci delovnih nalog, saj neurejeni odnosi rušijo storilnost delavcev, kar se odraža v manjšem poslovnem uspehu, ki vpliva na nižje osebne dohodke, ti pa spet pogorjujejo zmanjšanje zainteresiranosti delavca po večji storilnosti — in tako se začne začarani krog. Zato je potrebno investirati tudi v delavca in čeprav je mogoče ta investicija najdražja, je pa sigurno tudi najbolj učinkovita. Na tem področju bomo morali storiti več, posledica pa bo prav gotovo odprava primanjkljaja v številu zaposlenih delavcev.

In kako smo kadrovali v prvih petih mesecih letošnjega leta?

Glede na občinsko dogovorjeno dovoljeno mejo povečevanja zaposlenih delavcev bi lahko rekli dobro, saj v nobeni TOZD niti v SDS skup-

Poslovalnica Stara Pazova
Največja prodaja in tudi precejšen presežek nad planom

Tudi dober dogovor lahko prispeva, da je prodaja boljša
Vodje poslovalnic med razgovorom z vodstvom podjetja

jazni, da Osijek ne bi izpolnil letnega načrta prodaje. Ta pa je zanj 13 milijonov dinarjev.

Potrebni bo še nekaj sprememb

To bi bile najpomembnejše novosti s področja prodaje izdelkov preko poslovalnic. Kot rečeno je trg v glavnem pokrit. Nekaj sprememb pa bo verjetno še potrebnih

območnega središča Banja Luke. Zato bi kazalo to poslovalnico preseliti v to mesto. Tudi poslovalnici Crikvenica in Šibenik nimata najbolj ustreznega mesta. Za prvo velja, da je tudi preveč oddaljeno od regijskega središča Rijeke, kamor bi kazalo preseliti tudi to poslovalnico. Šibenik pa je dokaj blizu Zadru na eni strani in Splitu na drugi strani. Ta trg pa ni tako bogat po kupcih, da bi

Plan je previsok

Od obratov Gorenja vas in Sovodenj v temeljni organizaciji stavbno pohoštvo je precej odvisno, kako se bo uresničil letošnji plan te temeljne organizacije. Seveda ne smemo pozabiti tudi ostalih obratov, še zlasti tistih v Starem dvoru. Pa vendar bosta prav ta dva obrata iz Poljanske doline odigrala veliko vlogo, saj delajo tu izdelke, ki jih največ primanjkuje na trgu.

O tem, kako bo z delom v prihodnje in kako bodo poizkusili le na nek način uresničiti svoj letni načrt sem se pogovarjal z obratovodjema JOZETOM DEMSARJEM — Gorenja vas in MIRKOM KALANOM — Sovodenj.

— Naš pogovor začnimo z vprašanjem o tem, kako je z doseganjem plana tu pri nas?

Demšar: Plan je bil delan precej dvotirno. Enega smo naredili pri nas na obratu in pri tem upoštevali stanje kakršno je, drugi pa je bil narejen v Škofji Loki, ki pa je izhajal iz predpostavke, da bo več delavcev, kot jih je sedaj zaposleno. Tako se že sedaj precej odmikamo od tega načrta. Za celo leto je na primer načrtanih 147.000

manj zaposlenih kot je bilo predvideno, saj delovne sile skoraj ni za dobiti. Pa še nekaj je pri nas. Tudi če bi dobili delavce, ni dovolj delovnih mest na razpolago.

— Pa so to edini razlogi, da se letni načrt ne izpolnjuje?

Demšar: Januarja smo načrt dosegli in ga presegli celo za 7 odstotkov. Potem pa se je pojavilo pomanjkanje lesa in temu so se pridružile še boleznine. Seveda smo hoteli potem manjkajočo proizvodnjo nadoknaditi z nadurami, vendar te niso pokrile niti povečane odsotnosti zaradi boleznin.

Kalan: Pri nas pa smo že januarja bili pod planom, ker je bila naša naloga dokončati čim več zastavljenih del iz decembra. Tako je ob tem trpela normalna proizvodnja. Potem je tudi pri nas na Sovodnju začelo primanjkovati surovin.

Demšar: Pri nas smo lani naredili mesečno po 3470 oken. Letos pa smo jih v prvih petih mesecih naredili po 4430 na mesec. Pa smo še vseeno pod planom.

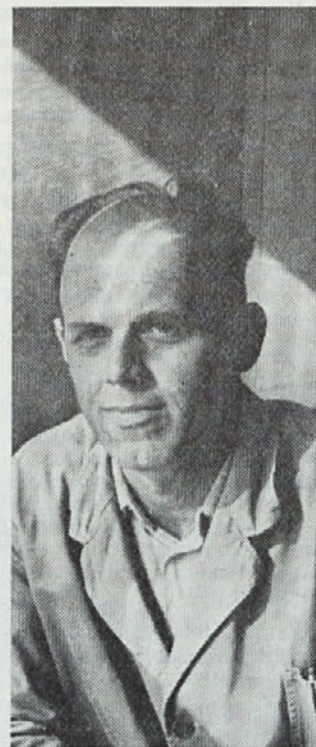
Kalan: Pri nas bi vsak delavec moral narediti 8,30 ure, da bi bil načrt izpolnjen. Seveda se prizadevamo, vendar nam trenutno ne uspe popraviti izpada januarja. Upam pa, da nam bo to do konca leta le uspelo. Kako pa tudi ne bi, saj smo lani na primer delali mesečno od 1800—2000 oken, letos pa smo jih junija na primer naredili 3200.

— Prav pomanjkanje lesa je precej zavrla delo v proizvodnji. Kako je sedaj s surovinami?

delati na določenem delovnem področju, obenem pa ustrezno ovrednotiti vlaganja posameznega delavca, saj bomo le na tak način, spremenili nezavidljivo kadrovska situacija. Tudi samo kadrovanje mora potekati pod ostrišimi kriteriji, saj se ne smemo zasmajati od sreče vsakemu, ki želi združiti svoje delo v Jelovici. Za takšen način kadrovanja so potrebni tudi strokovni delavci, ki sicer neposredno ne prispevajo k večji storilnosti v proizvodnji, njihovo delo pa je vendarle nujno potrebno, da se lahko dosega uspešni poslovni rezultati. Spreminjanje miselnosti o nekoristnosti strokovnih delavcev v Jelovici je nujno potrebno, da bomo enkrat lahko zaživel v sožitju, tako »režijski«, kakor tudi »proizvodni« delavci.

Vekoslav Šket

Kalan: Do sredine maja ni bila najboljša dobava, sedaj pa je precej bolje, oziroma dobava je taka, kot si jo želimo. Treba pa je reči, da se je poznalo prav to, da lesa ni bilo dovolj suhega. Ko se je načrtoval letni plan, se niso ustrezno povečale tudi

sušilne zmogljivosti in seveda je potem nastala razlika, ki je pomenila pomanjkanje lesa in zastoje v proizvodnji. Precej je pomagala tudi udarniška akcija letvičenja.

— Drugi problem pa so, kot smo že prej ugotovili, delavci, ki jih je premalo. Kako je s tem?

Demšar: Pri nas manjka 8 delavcev po planu. Zaposlili pa bi jih lahko vsaj 12 do 15, ker so šli na primer trije k vojakom. Nujno pa bi jih potrebovali vsaj osem. Vendar prav nič ne kaže, da bi jih dobili. Ko smo ravno pri delavcih, moram reči, da so sedaj v Gorenji vasi zaposleni sami dobri delavci, in da smo kar dober kolektiv. Pa tudi na montažo nam letos ne jemljejo več delavcev, tako da je delo v proizvodnji kar normalno.

Kalan: Sovodnju pa primanjkuje 6 delavcev. Vendar pri nas teh delovnih mest ni, zato je bil letni načrt še toliko bolj nerealen, ko je predvideval večje število zaposlenih. Tudi pri nas delavci letos ne grejo na montažo, da tako po tej plati nimamo težav.

— Vendar moramo nadaljevati pogovor pri tej točki, kako letni plan kljub temu izpolniti?

Kalan: Mi bi želeli na novo zaposliti vsaj kakšnega vajenca, vendar bolj slabo kaže, saj je letos le malo otrok končalo osnovno šolo tu na našem področju. Poleg tega pa nam dva delavca gresta letos tudi v pokoj. Težko bo.

Demšar: Pri nas bomo skušali reševati vsaj delno z zaposlitvijo dijakov in študentov. 9 jih bomo zaposlili čez poletje. Precej smo računali tudi na delavce iz rudnika Idrija pa niso prišli.

— Kaj pa nadure? Nekaj se da tudi na ta način povečati proizvodnjo in nadoknadi pomanjkanje izdelkov.

Demšar: V Gorenji vasi so zaposleni pretežno polkmetje. To pa pomeni, da imajo doma precej dela in le težko se odločijo za nadure. Vendar moram reči, da letos sploh ni težav in da so delavci sami razumeli, da je nadure treba delati, da je izdelke treba dati na tržišče. Zato tudi delamo vse sobote in nadur je kar precej.

Kalan: Tudi pri nas prevladujejo polkmetje. Iščejo vse možnosti, da pridejo do prostih dni, da lahko kaj postore doma. Zato jim je letos kar prav, da ni kolektivnega dopusta. Nam bo to sicer prineslo težave, ker bo treba več premeščati, po drugi strani pa bo precej dopusta ostalo tudi za december, ko proizvodnja lažje dohaja povpraševanje po izdelkih in takrat se dopusti tudi ne bodo preveč poznali. Ne morem pa še mimo ene ugotovitve, ki velja tudi za Gorenjo vas. Delavci nič radi ne delajo nadur, ker se jim to pozna potem pri letnem obračunu, ko je potrebno predložiti potrdila za otroške doklade. Ta so potem manjša in razlika je večkrat celo v slabše delavcu.

— Prej sta oba rekla, da je precej tudi težav zaradi bolniške?

Demšar: Pri nas je povprečno na dan 5 delavcev na bolniškem dopustu. Potem seveda tudi nadure ostalih ne koristijo dosti in največkrat ne pokrijejo niti razlike med planirano in dejansko bolniško. Vendar pri teh obolelih ne gre za poškodbe pri delu.

Kalan: Pri nas pa težav zaradi bolniških dopustov ni. Lahko rečem, da so nekeje v mejah normale. Precej je namreč primerov, da delavec

pride na delo tudi bolan (seveda ne preveč), ker se boji, da bo zaradi odsotnosti ob stimulativni dodatek.

— Samo še eno vprašanje na to temo. Ali na neizpolnjevanje plana tudi kaj dosti vplivajo osebni dohodki?

Demšar: Mislim, da ne. Delovne obveznosti (norme) so nekeje umestne, vendar je nekaj delavcev le šlo stran zaradi višjih osebnih dohodkov, ki so jih dobili drugje. Še zlasti pri rudniku urana. Moram pa reči, da pa pridni in zvesti delavci (Jelovici) le niso pravilno stimulirani za svoje delo. Je prevelika uravnalovka.

Kalan: Ta misel je tudi prisotna na Sovodnju. Vsi upamo, da bo z novo organiziranostjo v Jelovici prišlo tudi do izraza plačilo po delu.

Prepričan sem, da bi se to potem tudi poznalo pri rezultatih dela.

— Od obeh obratov se veliko zahteva. Pa je še vedno najti kakšno stvar, ki ni urejena in tako delno vpliva na neizpolnjevanje planov?

Kalan: Nekaj takega bi se dalo reči denimo za naložbe. Plan investicij za letošnje leto sploh še ni sprejet pa je za nami že pol leta. Seveda bi želeli nekatere nove stvari, pa jih tako ni. Pa tudi vzdrževanje ni najboljše in marsikatero malenkost bi kazalo precej prej urediti, da potem ne bi bilo posledic.

Demšar: Poleg tega, kar je rekel Mirko, moram še dodati, da je v Gorenji vasi bilo pred časom precej vloženega. Vendar še vedno ni rešeno vprašanje družbene prehrane. Tudi precej strojev je zastaralih. Se več težav pa bo, ko naj bi Gorenja vas po predlogu nove organiziranosti postala temeljna organizacija združenega dela. Do novega leta namreč ni več daleč.

J.č.

Zakaj ne z letalom?

Vse več je delavcev Jelovice, ki se odločijo potovati na dopust v počitniški dom Jelovice v Pulo z letalom in ne več z osebnim avtomobilom. Kako to?

Nekaj preprostih in tudi prepričljivih odgovorov je za njihovo odločitev. Na prvem mestu je vsekakor preveč gost promet na cesti za Pulo. Ta vožnja traja po podatkih nekaterih le redko manj kot 4 ure. In to v vročini in seveda stalno je potrebno gledati na vse, kar se dogaja na cesti in okrog nje. Seveda je razumljivo, da je vsak voznik, ki po taki vožnji prispe v Pulo, tudi krepko utrujen. Treba je namreč dodati, da je v Pulo 245 km (iz Škofje Loke), kar v obe strani pomeni skoraj 500 km. Tak prevoz z avtom pa seveda niti ni poceni. In letos so nekateri kaj hitro izračunali, da jim je vsekakor ceneje potovati z letalom kot pa z avtom. Povratna vozovnica iz Brnika v Pulo namreč stane le 278 dinarjev in vsi trdijo, da je avto cenejši le takrat ko se v Pulo odpravlja štiri-

članska družina. Za tri bodoče dopustnike pa je že cenejši avion. V letalo lahko spravite tudi precej prtljage (kovček na osebo, pa še kakšna potovalka poleg). Precej pa je tudi takih, ki se z avionom peljejo preprosto zato, ker se doslej še nikdar niso. Vožnja traja slabih 20 minut, je pa izredno zanimiva saj je čudovit razgled nankrat na tržaški zaliv in na kvarnerski na drugi strani.

V Pulo vozijo avioni Inex Adria Aviaprometa in sicer dvakrat na teden. Vozni red je tak, da lahko greste tudi na enodneвно kopanje ali za dva dni ali pa seveda za sedem dni. Toliko pa traja tudi dopust v počitniškem domu Jelovice. Letalo leti iz Ljubljane v petek zjutraj in v soboto zjutraj, vrača pa se v petek zvečer in soboto zvečer. Cene in urnik letenja je torej ugoden in zakaj ne bi tudi vi poizkusili. Čeprav smo že v zadnji četrtini dvajsetega stoletja, take prilžnosti ni za izpustiti.

p. f.

Koristna praksa

Vsako leto med šolskimi počitnicami opravljajo v Jelovici svojo praktično delo v proizvodnji številni dijaki in študentje. Tako je tudi letos in kar precej jih je razmeščenih po obratih in delovnih mestih. Na kratek pogovor smo povabili tri izmed njih, da so povedali nekaj več o svojem delu in o koristnosti takega praktičnega dela.

Jelena Mrak je doma iz Škofje Loke, je dijakinja srednje ekonomske šole v Kranju, kjer bo jeseni obiskovala 4. letnik. Je štipendistka Jelovice.

»Že drugič sem na praksi v Jelovici. Lani sem delala v splošnem sektorju, letos pa v blagajni. Tu bom ostala cel mesec. Moram reči, da je ta praksa izredno koristna, saj je vse kaj drugega kot teorija, ki se jo učimo v šoli. To delo mi potem koristi tudi pri delu in učenju v šoli, saj snov veliko bolje razumem. V blagajni sem že imela opraviti z različnimi deli, tako da bom ta opravila dobro spoznala. Trenutno delam pri potrošniških posojilih, kjer je še posebej zanimivo. Precej pa mi svetujejo in pomagajo tudi ostale stalne delavke v blagajni. Ker ste me že vprašali, kako bo letos oziroma ob letu, po maturi, moram reči, da bi želela nadaljevati šolanje na ekonomski fakulteti. Ker pa sem štipendistka Jelovice, ne vem, če bom to mogla. Mislim, da se bo tudi to kako uredilo.«

Damjan Trček je doma iz Ljubljane, letos pa je končal drugi letnik srednje tehnične šole — lesna stroka.

»Na prakso se vozim iz Ljubljane vsako jutro že ob 4.30. Seveda je precej naporno. Vendar sem prisiljen voziti se sem, ker nikjer nisem štipendist in nam je prakso izbrala šola. Tako sem bil lani na žagi v Škofljici (Hoja), letos pa sem v Jelovici. Delam na obratu vrat.

Te dni dajem nasadila na vrata, vendar sem delal že tudi druge stvari, tako da delo ni enolično. Mojster in pa ostali delavci mi precej pomagajo z nasveti in mi tudi dodobra razložijo delovne postopke, tako da bom od tega praktičnega dela imel kar precej koristi.«

Melita Možina je tudi doma iz Škofje Loke, letos pa je obiskovala 1. letnik srednje ekonomske šole v Kranju.

»Čprav nisem štipendist, sem prišla na prakso v Jelovico, predvsem zato, ker je tu zaposlena tudi mama. Imam izredno zanimivo delo v obratu transporta, kjer delam res vse in tako sestavljam prevoznice, pišem potne naloge, potne listine, obračune, porabo goriva in podobno. Zelo rada delam in to še toliko bolj, ker mi vsi precej pomagajo in svetujejo. Prepričana sem, da mi bo to delo koristilo tudi potem v šoli. Moram reči, da mi je Jelovica kot tovarna tudi zelo všeč in jeseni bom zaprosila za štipendijo, saj bi po šolanju rada prišla sem v svojo prvo službo.«

Neke vrste pokrovitelj in »duhovni vodja« vseh praktikantov v Jelovici pa je **Demetrij Črnač** — organizator izobraževanja. Zato sem se za nekaj vprašanj obrnil tudi k njemu. Iz daljšega pogovora bi se dalo na kratko povedati naslednje.

Julija in avgusta bo v Jelovici na praksi 51 dijakov tehničnih šol, poleg njih pa še 13 štipendistov Jelovice. Vsi ti mladi delavci — praktikantje bodo razdeljeni po obratih, da bodo tako kar najbolje spoznali delo in samo tovarno. Treba je namreč takoj reči, da je taka praksa obojestransko koristna, saj dijaki po eni strani spoznajo praktično delo, po drugi pa se seznanijo tudi z Jelovico in naša želja je seveda, da bi si ustvarili o njej dobro sliko in da bi se marsikdo od njih potem tudi odločil za delo pri nas. Takih kadrov, ki so ustrezno izšolanji, nam še kako primanjkuje.

Za štipendiste, ki so opravili vse štiri prakse pri nas smo sprejeli tudi ugodnost

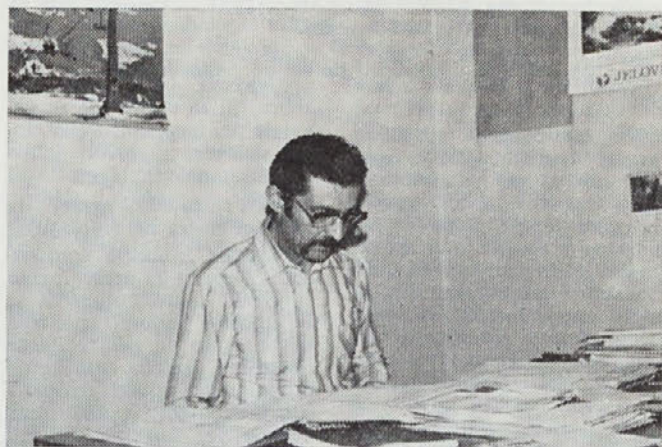
oziroma jim omogočimo, da imajo skrajšano pripravniško dobo, saj menimo, da je praksa tako pripravljena, da so po končanem šolanju dober spoznali delo v tovarni, da lahko kaj kmalu začno s polnim delom. Seveda pa to velja tudi za tiste, ki niso štipendisti, pa so pri nas delali prakso in so se potem zaposlili.

Praktično delo dijakov usklajujemo. Tako upoštevamo program praktičnega dela, ki so ga nam poslale šole, deloma pa tudi naše želje in potrebe. Še lani so skoraj vsi delali izključno v pisarnah, letos pa delajo tudi v proizvodnji. Z delom pa vsi končajo ob 13. uri, ko se zberemo na skupnem enournem predavanju, ki ga imajo vodje sektorjev, obratovodje in drugi. Tako se lahko vsi dobro seznanijo z Jelovico. Treba je dodati, da vsi ti praktikantje sprejemajo tudi nagrado, ki pa je določena s samoupravnim sporazumom o delitvi osebnega dohodka v Jelovici. Ta točno predpisuje višino nagrade za posamezne letnike srednjih šol in fakultet.

Zadnja leta dajemo temu praktičnemu delu dijakov in študentov izjemno pozornost. Mnenja smo namreč, da se da le na ta način priti do dobrih kadrov, ki jih naša tovarna še kako potrebuje.

Tako je letos med praktikanti kar 8 takih, ki sprejemajo takoimenovano solidarnostno štipendijo, to pa pomeni, da niso vezani po končanem šolanju na določeno službo. Taki, če se bodo odločili za Jelovico, bodo seveda še kako dobrodošli. Seveda pa ne smemo reči, da iščemo le take. Jelovica vsako leto daje

nadaljevali šolanja. Tako lahko rečemo, da je to skoraj edini način, kako priti do ustreznih kadrov. Teh pa nam bo primanjkovalo še kako v naslednjih letih, saj se tovarna hitro modernizira in bo moral za večino strojev stati delavec, ki bo imel srednjo izobrazbo. Stroji so izredno dragi, poznati je treba

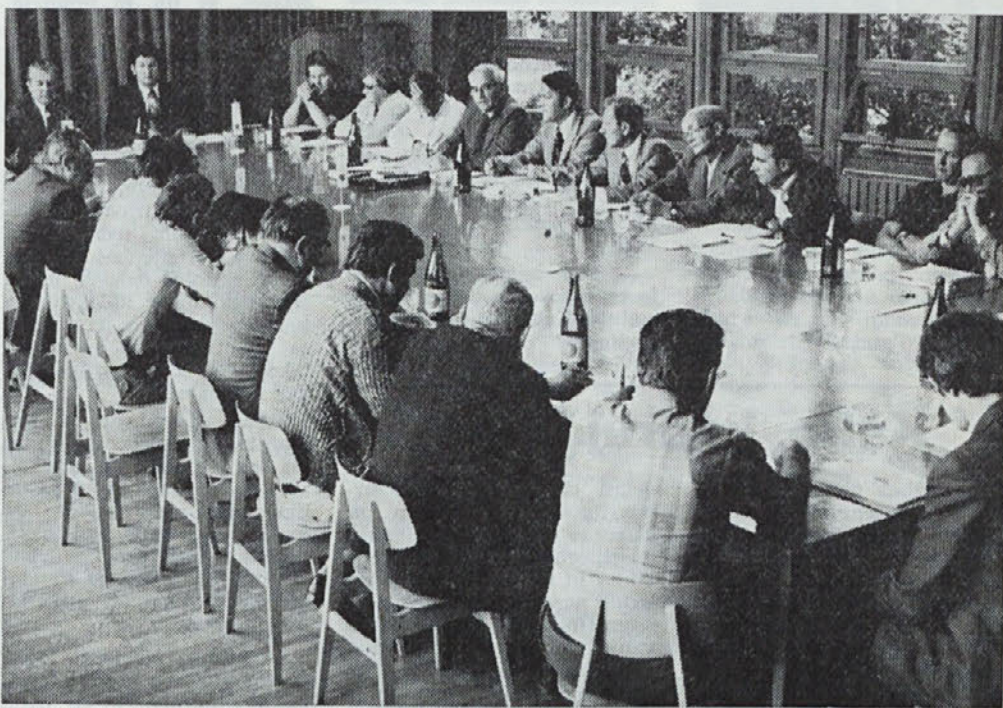
veliko kadrovske štipendije, ki jih za srednje šole oddamo, za fakultete, še zlasti za biotehnično — lesna smer, pa imamo kot na primer letos premalo prijavljenih. Za vse štipendiste doslej pa tudi velja, da so potem brez izjeme vsi tudi prišli na delo v Jelovico, razen če seveda niso

njihov način dela, to pa da le šola in dobra praksa. Precej kadrov pa bomo rabili tudi zaradi nove organiziranosti na več temeljnih organizacij združenega dela. Skratka, vloga izobraževanja tudi v Jelovici dobiva vedno več na pomenu.

u. r.

NOVOSTI IZ SOZD

Program sestavljene organizacije GLG

Uresničevanje zakona o združenem delu je ena temeljnih nalog sestavljene organizacije združenega dela gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva — Na novo izvoljeni delavski svet

Bled — V petek, 24. junija, je bila ustanovna seja na novo izvoljenega delavskega sveta združenega gozdnega in lesnega gospodarstva GLG Bled. Na seji so razpravljali o poročilu delavskega sveta v prvi mandatni dobi, obravnavali program uresničevanja zakona o združenem delu ter

imenovali komisijo za spremljanje uresničevanja programa, obravnavali predlog sprememb samoupravnega sporazuma o temeljnih plana srednjeročnega razvoja GLG 1976 do 1980 ter spremembe samoupravnega sporazuma o cenah proizvodov in storitev za leto 1977, razpravljali o rezul-

tatih poslovanja GLG za leto 1976 ter za prvo tromesečje letošnjega leta in obravnavali poročilo o uresničitvi letnega programa dela SDS GLG oziroma sprejem nalog SDS za letošnje leto. Izvolili so tudi delegata za splošno združenje gozdarstva, lesne industrije in papirne industrije Jugoslavije.

Na predlog družbenopolitičnih organizacij so za novega predsednika delavskega

sveta izvolili Slobodana Rajčiča iz Celuloze Medvode, za njegovega namestnika pa Jožeta Lavriča iz LIP Bled. Delavski svet pa je v minulih dobi zasedal desetkrat, v času svojega delovanja pa je obravnaval in sprejel pomembne odločitve v na novo ustanovljeni sestavljeni organizaciji. Delavski svet je sprejel program dela sestavljene organizacije, obravnaval predlog sprememb sporazuma o združitvi, razpravljal o medsebojni delitvi dela in o odgovornosti, o poslovanju, o naložbah, o vsebinskem pomenu združevanja, o temeljnih plana za srednjeročno obdobje, posebej pa je posvetil pozornost surovinski osnovi za naslednje petletno obdobje. Delegati delavskega sveta so sprejeli tudi predlog samoupravnega sporazuma o cenah proizvodov in storitev v GLG za leto 1977 ter razpravljali o zakonu o združenem delu. S sklepom o internih cenah znotraj GLG je delavski svet zasledoval cilj vzpostavljanja medsebojnih dohodkovnih odnosov med članicami in uveljavil večjo povezanost. Delavski svet je na več sejah razpravljalo o delitvenem programu okna-vrata in ker je prihajalo do zastojev, je na zadnji seji lani sprejel sklep o pospešitvi te delitve. Sprejel je tudi predlog koordinacijskega odbora za stavbno pohištvo, da se je treba opredeliti za konkreten program ureditve stanovanj na področju delitve z ustreznimi zadolžitvami. Delavski svet je venomer spremljal rezultate poslovanja GLG kot celote in njenih članic in sprejemal priporočila ob poslovanju.

Čeprav je bila udeležba delegatov na sejah izredno dobra, pa je večkrat prihajalo do nesporazumov med delegacijami, kar je bil odraz še vedno preveč ozke miselnosti in togosti stališč delegatov. Povsem razumljivo je, da delegati posredujejo mnenja svoje delovne organizacije, vedeti pa je treba, da delegati ne morejo biti togi in nesprejemljivi do variantnih rešitev. Delegatski sistem je bil v okviru sestavljene organizacije združenega dela zadovoljiv, vendar pa se bo potrebno prizadevati, da bodo delavci v naslednjem obdobju bolj obveščeni o delu sestavljene organizacije.

TEMELJI PLANA

Delegati so na seji delavskega sveta razpravljali o predlogu sprememb samoupravnega sporazuma o temeljnih plana srednjeročnega razvoja GLG od leta 1976 do leta 1980 ter o spremembah samoupravnega sporazuma o cenah proizvodov in storitev za leto 1977. Po daljši razpravi so se dogovorili, da sprejmejo predloga z nekaj pripombami. Udeleženci sporazuma o cenah naj bi po sklepu delavskega sveta predlog obravnavali in sprejeli na sejah svojih delavskih svetov oziroma na sejah obratov za kooperacijo najkasneje do 11. julija letos ter sklepe o sprejemu posredovali na službe GLG. Sklicali bodo tudi usklajevalni sestanek z doba-

Naš intervju

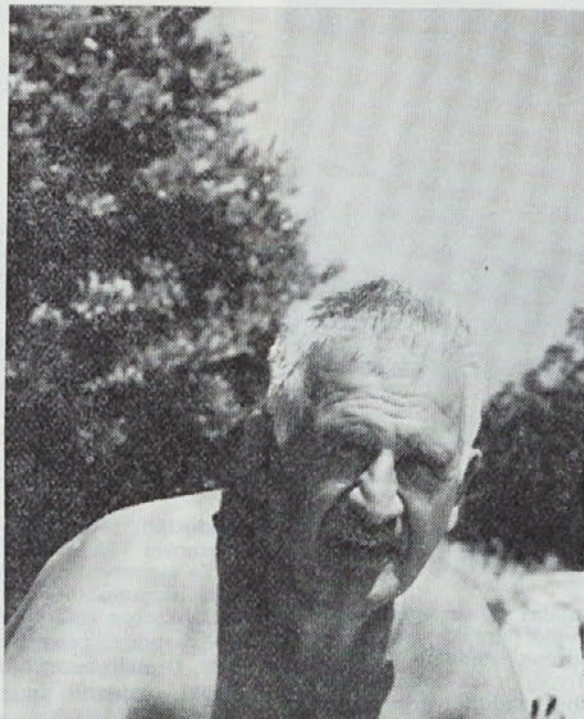
Gosta te rubrike tokrat nisem obiskal na njegovem delovnem mestu, temveč sem ga motil med njegovim dopustom, ko je po napornem letu iskal moči za še eno leto zvestobe Jelovici. Govor je o **Milošu Zakotniku**, vodji vzdrževalnega servisa v tovarni.

Za vas pravijo, da sodite med »pionirje« Jelovice. Ste že res tako dolgo v njej?

»Od 6. marca 1949. Teče torej že 29. leto, odkar sem zaposlen na istem delovnem mestu.«

Potem pa ne bo težko narediti primerjave med takratno Jelovico in današnjo?

»Takrat nas je bilo v Jelovici le okrog 50 do 60. Ostalo pa so bili vojaki, saj morate vedeti, da je bila tedaj tovarna še vojaška. Že takoj sem se zaposlil kot strojni referent. Z mojim delom v Jelovici in seveda med spomini je tudi prva postavitev žage (gatra), ki

ga je naredila (prvega) malo prej ustanovljena tovarna Litostroj. To je bil takrat za vse nas izjemen dogodek, za današnje razmere pa skromen, saj je ta žaga razrezala v osmih urah 48 m³ hlodov. Vendar, kot sem že rekel, je bil to za nas pravi praznik. S tem bi rad prišel tudi na odgovor na vprašanje, o takratni in sedanjji Jelovici. Vsak uspeh takrat je bil za nas nekaj nepozabnega. Vsi smo se trudili in prispevali kolikor se je le dalo. Za našo Jelovico ni bilo škoda nobenega popoldneva, sobote ali nedelje. Tudi za to žago smo vse naredili udarniško. Tega vidite pa danes ni več v Jelovici. Takrat smo bili enotni, kot ena velika družina. Danes pa se že ob pol dveh skoraj vsi počasi že pripravljajo za odhod domov. Tudi različnih mnenj in pogledov je sedaj vse preveč. Takrat smo si kaj hitro bili za vsako stvar enotni in težav niti ni bilo.«

Pa ni to malo pretirano, ni morda v tem malo preveč nostalgije za stariimi časi?

»Morebiti res, vendar le redki je danes pripravljen se čemu odpovedati. Skoraj vsi poznajo svoje pravice

vitelji žaganega lesa in Jelovico, na tem sestanku naj bi se dobavitelji in porabnik sporazumeli, da za neposlane količine po dinamiki veljajo cene po že sprejetem sporazumu.

Ko so govorili o rezultatih poslovanja GLG lani in v prvih treh mesecih letošnjega leta so ugotovili, da so nekatere članice letos zaključile z izgubo. Prevladovalo je pričnanje, da bodo članice sestavljene organizacije z izgubo napravile sanacijske programe in primerno ukrepale tako, da bo ob koncu leta poslovanje pozitivno. Tudi delegati delavskega sveta naj bi

se vključili v akcijo in po svojih močeh prispevali k boljšim rezultatom. Pogoj dela so v temeljnih organizacijah zelo različni, predvsem v gozdarstvu, tako, da vsi ne morejo doseči najugodnejših rezultatov. Delegat iz Jelovice je poročal, da so v Jelovici že sprejeli dva akcijska programa in da se stanje prvega tromesečja bistveno izboljšuje, kljub temu pa stroški še vedno rastejo.

PROGRAM NALOG V LETU 1977

Na seji delavskega sveta so sprejeli tudi poročilo o uresničitvi letnega programa dela

kot najboljši pravnik, ko pa je govora o dolžnostih in o tem kaj bi kazalo skupaj narediti, je za številne to povsem tuja stvar. Zato si včasih želim starih časov, ko samoupravljanje nismo gledali samo kot korist za posameznika.«

Pa je to edina vaša pripomba na današnje nove delavce?

»Se nekaj bi moral dodati. Vse premalo se počutijo 'jelovčani'. Niso več ponosni na to, da so tu zaposleni. Tisti delavski duh je kar precej izginil. Pa tudi tega ne zasledim več, da bi se gledalo in delalo veliko za jutri.«

Mislím, da je kritike že precej. Kaj pa je dobrega?

»Seveda bi se dalo tudi o tem precej govoriti, vendar sem pač tak, daraje iščem slabe stvari, saj mislim, da človek ne sme biti z ničemer preveč hitro zadovoljen.«

Potem pa se le vrniva nazaj na to problematiko. Vodja vzdrževalnega servisa ste. To je posebna služba. So tudi posebnosti v delu?

»Bolj težave kot posebnosti. Primanjkuje nam dobrih delavcev, da bi lahko nemoteno opravljali vsa servisna dela. Posebej nam primanjkuje ključavničarjev. In težko jih bomo tudi dobili. Po mojem mišljenju je v zadnjem času v Jelovici nekaj narobe pri nagrajevanju. Mislim, da je prevelika uravnalovka. Izučen ključavničar le malo več dobi kot nekvalificiran delavec, drugje pa ni tako in seveda nam delovna mesta ostajajo prazna. Mi pa imamo zato toliko več težav.«

Kako to?

»Strojev je vse več, ki so jim potekla 'leta' in popravila se kar vrstijo. Le težko smo jim vsem kos. Ne bi rad našteval poimensko delavnice, vendar nekaj je takih, da jih samo še vzdrževalci držimo, da sploh lahko delajo. Tako ne bo šlo več dolgo naprej. Za nove stroje bo treba več denarja.«

Delovnih težav je že kar precej naštetih. Vendar moram reči, da so vas, ko sem iskal gosta te rubrike, predvsem risali kot vnetega družbenopolitičnega delavca?

»To pa je, če sem neskromen, tudi res.« Malo je moral premišljevat, da se ne bi preveč zmotil in da le ne bi preveč funkcij pozabil, potem pa je naštel: »Povsod sem malo zraven. Tako sem delegat zbora združenega dela v občinski skupščini, namestnik predsednika ZZB, član odbora pri INDOK centru v Skofji Loki, član komisije za urejanje vprašanj borcev, delegat gorenjskih občin in še bi se dalo kaj najti. Lahko rečem, da se mi to družbenopolitično delo vleče vse od partizanščine sem.«

In od kdaj je to?

»V partizane sem stopil 15. marca 1943. Vojno sem pričakal kot oficir in ko sem kasneje izstopil iz JLA, sem že imel čin kapetana I. klase.«

Se dolgo sva kramljala. Sonce na pulski plaži je bilo hudimano vroče pa sva večkrat med pogovorom zlezla v vodo. Da bi bila glava bolj bistra. Med drugim mi je tudi zaupal, da bo delavec Jelovice le še eno leto. Potem pa bo šel v pokoj. Let ima sicer že dovolj, pa bo počakal, da bo star 55 let. Tako bo imel tudi mirno vest, da je delal tako dolgo, kot je družba od njega pričakovala. Ko pa sem ga vprašal, če mu ne bo dolgočas, je odgovoril kot vsi upokojeanci oziroma tisti, ki se odpravljajo v pokoj. Doma me čaka hiša, lep vrt imam okrog nje in prav lepo bo, da si bom našel čas za razne skrivne konjičke, na katere sem doslej le redko pomislil. To pa mu lahko povsem verjamemo, saj je Miloš Zakotnik z »dušo in telesom« jelovčan. Zato pa je bilo vse drugo odmaknjeno.

J. C.

skupnih služb GLG in program nalog v letu 1977. Delo skupnih služb je potekalo v skladu s samoupravnim sporazumom, ki je bil sprejet. Nekatera vprašanja ni bilo mogoče dokončno rešiti tudi zaradi tega, ker nekateri gledajo povsem nesprejemljivo na sestavljeno organizacijo, sicer pa zunanje institucije dobro ocenjujejo delo skupnih služb in vse organizacije. Po določilih zakona o o združenem delu naj bi se ponovno organizirale in sprejele nekaj novih nalog, ob tem pa bo potrebno sodelovanje prav vseh. Program

dela za prihodnje je bil zelo obširen, zato bodo do prihodnje seje delavskega sveta izdelali prioriteten vrstni red nalog s konkretnimi zadolžitvami.

Sestavljena organizacija združenega dela gorenjskega gozdnege in lesnega gospodarstva se bo vključila tudi v splošno združenje gozdarstva, lesne in papirne industrije Jugoslavije. Delavski svet je za to skupščino izvolil Tolar Pavleta za delegata.

Vsaka naslednja seja delavskega sveta bo v prostorih ene izmed članic GLG.

Tudi to je kupec

Povsem slučajno me je pot zanesla med obiskom v Puli tudi v počitniško naselje Združenja zveze borcev nekdanjega okraja Maribor, oziroma mariborske regije. To naselje je precej blizu poslovalnice Jelovice v Puli.

Tam sem srečal Jožeta Pretnarja, upravnik, ki je v Sloveniji poznan kot eden izmed upornih mornarjev Boke Kotorske. Poznan pa je tudi kot prvoborec in seveda po visokih položajih, ki jih je imel v naši JLA. Sedaj je upoko-

jen in ima čin polkovnika oz. kapetana bojnega broda. Vse to za sem naštel s posebnim namenom, saj je tovariš Pretnar prav zaradi svojih zaslug eden najbolj spoštovanih in uglednih osebnosti v Puli.

No, in on je sedaj upravnik lepega naselja 175 hišic namenjenih oddihu borcev pa tudi ostalim občanom. Redni gostje so tu tudi šolarji, ki junija preživljajo tu del pouka — predmet šola v naravi.

Lani so v tem naselju sprejeli odločitev, da 14 lesenih hišic zamenjajo z montažnimi zgradbami. Izvedeli so, da Jelovica izdeluje take hišice, ki bi ustrežale njihove- mu okusu, saj povsem tipske proizvodnje tu ne bi mogli postaviti. S tem namenom je tovariš Pretnar obiskal Jelovico, kjer je povedal svojo željo in seveda prosil za program, cenik in podobno. Obljubljeno mu je bilo, da bo vse to dobil v naslednjih dneh. Takrat so baje bili odsotni vsi, ki bi mu že takoj lahko dali ustrezne odgovore.

Težko je napisati vse podrobnosti, kako se je stvar odvijala naprej. Tudi vseh krivcev se verjetno ne bi dalo določiti. Dejstvo pa je, da naselje ZZB Maribor Jelovičinih hiš nikdar ni dobilo. Na hitro so se odločili za konkurenta Marles in oni so jim potem postavili 14 montažnih hiš. Treba je takoj reči, da v tem počitniškem naselju že takoj niso bili zadovoljni s ponudbo Marlesa, vendar veliko izbire niso imeli. Zato pa toliko več

težav. Po predloženih načrtih so na primer zabetonirali plošče, pa so potem bile 10 cm preozke, Marles jim je dostavil tipske hiše, ki imajo na primer izhod na teraso, te pa tudi ne potrebujejo, vendar vrata so ostala in so zato tudi nevarna. Se bi lahko naštevali. Lahko bi rekli, da je bilo nezadovoljstvo torej dvakratno.

Naj bo dovolj o tem. Tu se pa verjetno začne druga zgodba, ki bi morala vsebovati nekaj vprašanj. Vsa bi se verjetno morala dotikati poslovnosti Jelovice, ki ji kot kaže ni do takih »malih« poslov. Ena hišica stane le okrog 10 starih milijonov dinarjev.

Ni ji tudi do ugleda, ki bi ji s tako gradnjo na tem področju, kjer ima tudi svojo poslovalnico, kaj lahko prarastel. Skratka, kot bi nekdo rekel — strel mimo.

V tem naselju je še 19 lesenih hišic. Tudi te bi radi zamenjali z montažnimi. Se bo tudi tokrat ponovila zgodba, ko bodo predstavniki počitniške skupnosti obiskali Jelovico. Njihova želja je namreč kljub lanskim slabim izkušnjam, da bi le imeli hišice Jelovice. Gre torej za popravni izpit iz poslovnosti. Mogoče pa tudi za nekoliko več vljudnosti.

p. f.

Tečajji za priučevanje delavcev

Načrtovano izobraževanje delavcev za uspešnejše in kvalitetno delo v proizvodnji je v letošnjem letu zajelo tudi oddaljene obrate naše delovne organizacije. Tako smo uspešno zaključili izobraževanje v obratu Sovodenj. Tečaj za priučitev je na tem obratu obiskovalo 14 delavcev. Učni program, ki je obsegal 160 ur teorije in prakse so delavci tudi uspešno zaključili. Poudariti moramo, da so se tečajniki redno udeleževali predavanj kar kaže, da so se zavedali pomembnosti strokovnega izpopolnjevanja. Ob začetku so tečajniki z bojzornostjo pričakovali kaj in koliko bodo mo-

rali obvladati teoretičnih znanj. Iz samega predmetnika, ki je obsegal:

- tehnologija materiala
- tehnologijo obdelave s strojeslovjem
- varstvo pri delu
- organizacijo z ekonomiko
- kontrolo kvalitete
- osnove delavskega samoupravljanja
- slovenski jezik z estetsko vzgojo
- strokovno računstvo in
- čitanje načrtov,

Niso mogli v celoti razbrati, v kolikšnem obsegu jim bo ta snov posredovana. Po-

rajala so se vprašanja: ali bomo zmogli vso to snov sprejeti glede na to, da je že precej časa minilo, odkar smo zadnjič drgnili šolske klopi? Vsa ta bojazen je prešla, ko so tečajniki zvedeli, da jim bodo učno snov posredovali tudi strokovnjaki iz lastne delovne organizacije. Trema je torej popustila s tem pa so tečajniki bolj sproščeno sledili izvajanjem predavateljev.

Morda je k samemu uspehu prispevala tudi ustrezna organizacija tečaja, saj smo skupno z delavci določili čas pričetka tečaja, kakor tudi tedenski in dnevni urnik. Zaradi oddaljenosti delavcev pa smo tečajnikom oskrbeli še malico po zaključnem vsakodnevem delu, tako da smo s poukom lahko pričeli takoj.

Delavci, ki so tečaj zaključili, so si poleg znanja pridobili še pravico za nekaj določenih odstotkov večji dohodek in na povečani letni dopust.

Prav tako kot v obratih v Škofji Loki so se tudi v Sovodnju absolventi teh tečajev prijavili že za višjo stopnjo šolanja. Vse te prijave bomo upoštevali ter organizirali pouk tudi za ozko specializacijo delavcev.

Sedaj so na vrsti obrati Jelovice v Kranju, Preddvoru, kjer je že dosti prijav, pričakujemo pa še prijave z obrata v Gorenji vasi.

Vsa organizacija za izvedbo tečajev v navedenih obratih je že stekla. Pouk za obrate v Kranju in Preddvoru bo v osnovni šoli maršala Tita v

Predosljah, v Gorenji vasi pa v osnovni šoli Ivana Tavčarja. Za vse navedene vbrate pa predvidevamo pričetek tečaja 3. oktobra 1977 in smo za ta čas tudi že rezervirali razrede. O podrobnostih, kot so urniki, tedenski in dnevni raspored predavanj, pa se bomo dogovorili z delavci, ki se bodo tečaja udeležili.

Vsak delavec, ki se tečaja ali druge oblike strokovnega izpopolnjevanja udeleži, ima plačane vse stroške izobraževanja. Tako so dane vse možnosti posamezniku, da

svoja znanja izpopolni ter koristi tako sebi, kakor tudi delovni organizaciji.

Delavci, ki so tečaje in šole že uspešno končali, so te koristi spoznali, zato tudi nove prijave za višje stopnje izobraževanja.

Vsem, ki so sprevideli prednosti izpopolnjevanja in so tečaje tudi končali, čestitimo, pričakujemo pa tudi odziv tistih delavcev, ki se za nadaljnje izobraževanje še niso odločili.

Demetrij Črnjač

OPRAVICILO

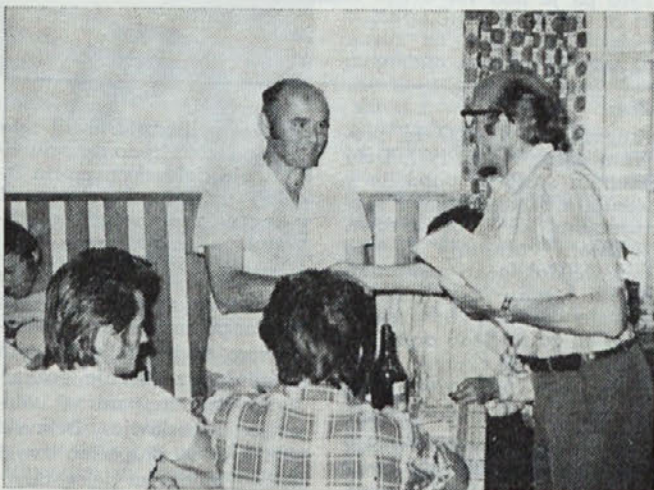
V predzadnji številki glasila smo pri naštevaniu delavcev, ki so udarniško letvičili les, pomotoma izpustili imena voznikov viličarjev — Rajka

Bogataja, Staneta Jenka in Vinka Grošlja. Vsem trem se opravičujemo za neljubo pomoto, saj so tudi oni s svojim delom precej pripomogli, da je akcija tako dobro uspela.

Uredništvo

ŠTIPENDIJE

Skupnost za zaposlovanje Kranj obvešča vse učence in študente, da je bil dne 28. 6. 1977 v časopisu Glas objavljen razpis štipendij za šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah za šolsko leto 1977/78 iz združenih sredstev za štipendiranje v občinah Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. V razpisu so navedeni vsi pogoji za pridobitev štipendije in rok razpisa. Informacije daje in vloge sprejema Skupnost zaposlovanje Kranj ter enote Jesenice, Radovljica, Škofja Loka in Tržič.

Vsak udeleženeec je dobil ob zaključku tečaja potrdilo o doseženih izobrazbi. Vodja tečaja Ježek izroča potrdilo Vinku Trevenu

Vroče sonce — toplo morje — zato malo pripomb

Kdaj nov počitniški dom?

Krepko smo zakoračili v poletno sezono in seveda so najbolj pogosta tema pogovorov te dni dopusti. Veliko je še tistih, ki ga preživijo doma, vendar je potrebno reči, da je vse več tistih, ki se odločajo, da bodo na dopust odšli. V Jelovici letos kolektivni dopust ne bo povsem v znaku tega izraza. Precej delavcev bo v tem času delalo in zato so si nekateri dopust privoščili že v začetku julija. Te smo obiskali v Puli, kjer je kot vsi veste počitniški dom Jelovice. Tema razgovora je bila seveda vezana za dopuste in morje.

Vinko Križnar — montažni objekti:

»Letos sem že šestič prišel na dopust v Pulo. Vendar tokrat prvič z avionom. Bil je čudovit polet in ni mi bilo žal, da sem se odločil za letalo. Kar ne morem verjeti, da sem v borih 20 minutah zagledal morje in da sem v dobri uri od takrat ko sem šel od doma lahko namočil noge v vodo.

Vinko Križnar — udarniško bi delal za nov počitniški dom

Kje stanujem me sprašujete? Privat in je kar lepo. Vendar moram reči, da bi bil vseeno veliko raje v počitniškem domu, če bi ga le imeli. Delavci bi tako bili skupaj, saj nas je precej, ki smo že dolga leta v Jelovici, pa se še dobro poznamo ne. Mislim, da bi Jelovica morala tu v Pulo postaviti svoj počitniški dom oziroma več počitniških hišic. Jaz osebno sem pripravljen udarniško delati, da bi prišli do takega doma. Tudi vse sobote in nedelje najmanj pol leta, če bi bilo treba. In vem, da bi to bili pripravljene storiti tudi drugi. Že večkrat smo se o tem pogovarjali in vsi so zato.

Ivica Ipavec — kuharica na obratu Stari dvor:

»Moram povedati, da se počutim izredno dobro. Prej sem že bila velikokrat na morju v Fažani sem kuhala tabornikom, vendar takole, kot ti drugi kuhajo je vseeno lepše.

Kot kuharica, kako ocenjujete delo svoje stanovske kolegice?

»Hrana je dobra in sem seveda še toliko bolj zadovolj-

na. Ker pa sem na dopustu Precej je tudi govora o neustreznem domu, oziroma, da bo Jelovica morala poiskati nov počitniški dom?

Ivica Ipavec — prišla sem na oddih in sem z vsem zadovoljna

na, da je vse v redu. Stanujem v zasebni sobi, kjer je vse v najboljšem redu, čisto je, tako da res nimam nobenih pripomb.

Rafko Rihtaršič — nabavna služba:

»Lani sem bil prvič tu v Puli in bilo mi je že takrat tako všeč, da sem se letos brez premišljanja odločil ponovno za dopust tu v našem domu.

Zanima me, kaj pa vam vseeno ni všeč.

»Ena sama stvar me moti. Preveč dolgočasno je, ko se vrnemo s plaže. Zvečer namreč ni nobene zabave. Vsi se zato tudi hitro razidemo, jaz pa prav na morju rad malo dalj ostanem pokonci, saj je časa dovolj. Ko sem bil pred leti v Strunjanu in na Rabu, kjer so tudi bili naši počitniški domovi je bilo za te stvari veliko bolje. Dostikrat smo celo pričakali jutro.

Malo sem prislunil tudi ostalim tu in večina se jih pritožuje nad sobami v domu tu. Mi, ki smo v privatnih sobah imamo mir, oni pa ne.

Rafko Rihtaršič — premalo zabave, zato tudi čimprej nov počitniški dom

Pa tudi od nekaterih malenposti se včasih naredi splošna ocena dopusta. Ena takih je letos vino, ki je po mnenju vseh slabo in vsi raje segamo po pivu. Je pa tako, da človek vsaj na dopustu rad popije kozarček vina, saj drugače zaradi vožnje je težko kje v krogu družbe lahko kaj spiješ. Tu pa je priložnost, pa je vino slabo.

»Menim, da bi se lahko malo bolj povezali s sosedi tu, mariborskim združenjem zveze borcev, ki imajo dovolj prostora. Tam je tudi vse urejeno in Jelovica bi tam morala samo postaviti nekaj hišic za prenočevanje. Tamkajšnje naselje ima namreč svojo skupno kuhinjo, lepe sanitarije in gradnja za nas potem niti ne bi bila draga. Pa tudi drugače tam preskrba ni draga. Tu, kjer smo sedaj, pa je za mene le malo preveč hrupa in lani nas je pestila še ena nadloga. V bližini je kamnolom in od tam se je sem precej širil prah. Na vsak način bi kazalo hitro kaj ukreniti. Prepričan sem, da bi tudi delavci v Jelovici podprli gradnjo novih počitniških hišic. Pa lahko so tu v Puli, kjer smo se že navadili in so tudi ugodne zveze.

Ljubica in Rajko Oblak — obrat Gorenja vas:

Na morje sta prišla s svojo družinico. Po več letih.

»Ja, pred šestimi leti sva bila zadnjič na morju. Takrat ko še nisva bila poročena. Potem so prišli otroci in seveda nisva mogla. Gradila sva tudi hišo in čeprav še ni povsem dokončana, sva se letos le odločila, da gremo na morje. Cel kup stvari je botrovalo tej odločitvi. Sine ima namreč kronični bronhitis in bi moral letos v kolonijo. Pa je bilo preveč prijav in je izpadel. Meni je Jelovica ponudila nagradno letovanje v Jelovici — predvsem zaradi poškodbe kolena — in potem seveda nismo mogli več škrtariti z denarjem in smo se vsi skupaj odpravili na morje. Ni nam žal, saj se imamo res lepo. Stanujemo

Prav veliko vas ni iz Gorenje vasi tu na morju?

»Mislim, da bo nas letos vsega pet odšlo letovat v dom Jelovice. Večina jih sploh ne bo šla na morje, ker delajo doma, precej pa je tudi takih, ki bi lahko šli, pa ne vedo, da je tu tako lepo. Vsi namreč mislijo, da je tu umazana voda, da je bolj kasarniško življenje. Pa moram reči, da sem kot mornar prepotoval precejšen del obale in da je tu morje med najbolj čistimi. Škoda je res, da se jih več ne odloči za dopust. Tako pa pridemo v glavnem le tisti, ki smo do-

bili s strani Jelovice te vrste nagradni oddih.

Teško bi v glasilu zapisali mnenja in pripombe vseh, ki so bili v tej izmeni v Puli. Pa tudi naš namen ni, da bi vam jih vsiljevali. Ta zapis naj bi bil bolj spodbuda tistim, ki omahujejo in preveč premišlujejo — iti ali ne iti na morje. Če bi poslušali in strnili odgovore vseh, ki te dni nastavljajo bolj ali manj bela telesa vročim sončnim žarkom, potem bi bil odgovor »da in to čim prej«. Morje namreč zdravi vse tegobe, tudi ljubezenske.

p. f.

Ljubica in Rajko Oblak s svojo družino — prvič vsi skupaj na morju

Na terasi je prijetno

Sodelujte

v glasilu

JELOVICA

privatno, le otroci nama ne dajo miru in bo dopust bolj zanj kot za naju. Vendar bova kljub temu svoj dopust podaljšala za tri dni, tako da bomo skupno na morju 10 dni. Je precej poceni in zakaj ne bi izkoristili te možnosti, ko smo že enkrat tu.

Jelovica ostane drugoligaš

Že v prejšnji številki smo pisali, da se je ekipa škofjeloških rokometsev Jelovica uvrstila na predzadnje mesto

v II. zvezni rokometni ligi. O njeni usodi, o izpadu, je odločil ljubljanski Slovan. Temu je na kvalifikacijskih tekmah

za uvrstitev v prvo ligo uspelo osvojiti drugo mesto in s tem so tudi dosegli najvišjo ligo v jugoslovanskem rokometu. Izpada pa so tako rešili tudi loške rokometsev, ki bodo naslednjo sezono še nastopali v II. ligi. S tem pa pomeni, da se bo ime njihovega pokrovitelja — Jelovice še eno leto pojavljalo v vseh množičnih občilih. Upamo, da izražamo misel vas vseh, če zapišemo, da Jelovica želi v naslednji tekmovalni sezoni rokometšem več uspeha, seveda pa tudi veliko prizadevanja med pripravami za ligo in še večjo borbenost na tekmah.

Planincem na pot in v premislek

Hoja po gorah sodi med najbolj učinkovite in koristne športe, saj v enaki meri služi telesni kot duševni sprostitvi, ne pretirano draga ter se je lahko loti mlado in staro, vsak svojim močem, znanju, veselju, željam in spretnosti primerno.

6. Zapomnite si, da se pot v gorah začne s svitom in neha pred nočjo. Sledite markacijam. Če markacije zgrešite ali izgubite, poiščite zadnjo markacijo, mimo katere ste šli ter se poiskusite orientirati. Če to ne uspe, počakajte, poiščite si varno me-

11. Ne prožite kamenja, če je nad vami skupina planincev, pazite na skale in kamene, ki ga utegne sprožiti kak član te skupine.

12. V kočah bodite zmerni in umirjeni. Koče niso beznice, kjer se do mile volje nadvigate in napijete. Ležite k počitku vsaj do 22. ure, če oskrbnik in dnevni red ne zahtevata drugače. V prenapolnjeni koči dajte prednost otrokom in ženskam, ne pozabite, da mlajši lažje prenašajo napore, kot priletni planinci.

13. Svoja pota usmerjajte tako, da ne boste po nepo-

trebnem povečevali gneče. Hodite po možnosti med tednom, izogibajte se sobotam in nedeljam. Ne odločajte se za masovne izlete v visokogorje, odhajate raje v manjših skupinah. Bolje boste postreženi in izlet bo udobnejši.

14. Ne trgajte gorskega cvetja, ne plašite živali. Še posebej pa ne tvegajte in se ne podajajte v nevarnost zaradi nekaj planik, ki vas vabijo na strmih pobočju v krušljivih, četudi na videz trdnih pečeh.

Naše misli niso iz trte izvite. O tem se prepričamo, če pogledamo pregled in analizo gorskih nesreč v preteklem letu:

Vzrok nesreče	mrtvih	poškodovanih	skupaj
1. Plezanje	2	9	11
2. Padec (na poti, v steni)		4	4
3. Strela v gorah	1	1	2
4. Zdrs (trava, sneg, zagruščene skale, bližnjica, brezpotje, poledenela steza gozdna strmina, listje)	8	6	14
5. Obolenost, bolezen	2	5	7
6. Vinjenost	1	2	3
7. Šport (lov, letenje z zmajem)	2	—	2

V pregledu smo se omejili strogo na nezgode v gorah, upoštevali nismo smučarskih nesreč in preventivnih ter poizvedovalnih posegov GRS.

Iz pregleda sledi med drugim še en nauk, namreč ta, da naj se vsakdo pred odhodom na pot v gore vpraša,

Letošnja sezona planincem doslej še ni pokazala kaj prida naklonjenosti. Neugodno vreme kar naprej zavira odhod na gorska pota, še vedno je nevarno zaradi neviht, ohladitev in tudi sneg še marsikje ni izginil, poziti se je treba predvsem severnim

Konec julija so bile tudi uradno odprte poslovalnice v OSJEKU, VALJEVU in BARU ter že poslujejo za stranke.

J. Č.

ALI VEŠ, KJE SO ...

gasilni aparati -

zaščitne opreme -

kako je z zdravjem. V dvoju se posvetujmo z zdravnikom, predvsem pa morajo na to paziti bolni ljudje, ljud z vrtoglavo, srčnimi težavami, prebavnimi motnjami, osebe, ki jih občasno napade padavica in podobno.

in nasploh osojnim stranem gora, kjer je snega ponekod še dosti preveč, kar so pokazale letošnje nesreče.

Ni vzroka, da bi se gora zballi in ostali doma, odločimo se za prvo silo za lažje in nižje cilje in se kak teden

še izogibajmo predelom, kjer moramo računati na večje nevarnosti in nevarnosti.

Upoštevajmo pa še nekaj, kar se je v letošnjih dogajanjih že tudi nekajkrat pokazalo kot usodno:

CE SMO V DRUŽBI, NE ZAPUSTIMO TOVARISA. NE ZGUBIMO STIKA, POIZVEDUJMO ZA NJIM TAKOJ, ČIM SMO GA POGRESILI. V NEZGODI SO PRVI TRUTKI NAJBOLJ DRAGOCENI IN USODNI. NE VRAČAJMO SE SAMI, RAZEN ČE SE ZA LOČITEV ODLOČIMO SPORAZUMNO — NETOVARISKO IN NEDO-

PUSTNO JE, DA POGRESANEGA SOPOTNIKA NE ČAKAMO IN ŽE TAKOJ NA KRAJU SAMEM NE SPROZIMO ZA NJIM POIZVEDOVALNE AKCIJE. Člani družbe, ki niso kos tej preprosti zahtevi, ne sodijo skupaj, vprašanje pa je tudi, če kot posamezniki sodijo na gorska pota. Zato naj vsak dobro premisli, s kom povezuje svoje proste ure v gorah in v čigave roke izroča svojo varnost.

Neukim in neizvedenim priporočamo hojo v izletniških skupinah, ki jih organizirajo planinska društva in njihove sekcije. Tu si velja zapomniti, da je vodnike treba brezpogojno ubogati, hoje na svoje in izven skupine NI. Skupina se podredi tempu in zmogljivosti najšibkejšega člana. Vodniki pa si naj zapomnijo, da izlet ni priložnost, na kateri naj kažejo svoje posebne sposobnosti. Najbolj se bodo izkazali, če bodo skupino vodili po varnih stezah ter jo srečno in zadovoljno privedli nazaj v dolino.

inž. Pavle ŠEGULA

JELOVICA — glasilo delovnega kolektiva Jelovica, lesna industrija Škofja Loka

Ureja: odbor za obveščanje organizacije združene dela: Zihler Franc, Zupan Anton, Drnovšek Marjan, Kosem Malči, Kustec Lidija, Zabkar Jože, Pečenko Vera, Žakelj Valerija. **Odgovorni urednik: Pavlin Franc**

Prav gotovo bodo tudi številni člani vašega kolektiva odšli na kratke počitnice v gore, da si tam naberejo novih moči in se razvedre v nepokvarjeni naravi. Če bo tako, pa naj store že vnaprej vse potrebno, da se izlet ne bo spremenil v nepotrebno tveganje, igranje z zdravjem in varnostjo, ali pa celo v usodno nesrečo.

O varni hoji v gore je bilo že dosti povedanega in napisanega, naj vas spomnimo na nekaj osnovnih napotkov:

1. V gore ne hodite sami, izberite si zrelo, preskušeno družbo. Idealno bo, če vaš sopotnik že pozna smer in pot po kateri boste hodili. Ne hodite v gore s pretirano podjetnimi, pa tudi ne z boječimi sopotniki.

2. Cilje in napore prilagodite znanju, moči, sposobnosti, izkušnjam udeležencev izleta.

3. Obujte in oblecite se primerno okolju. Nosite gorske čevlje, toplo obleko, zaščito zoper dež in močo. Koristen utegne biti tudi dežnik.

4. Ne pozabite na zavojček za prvo pomoč, vžigalice, žepni nož in svetilko. Specialka in kompas sta sila koristna, če ju znate uporabljati.

5. Ne preobremenjujte nahrbtnika z jedačo in pijačo. Nosite s seboj nekaj malega za malico, za železno rezervo. Alkohol je odveč in nepotreben, utegne vam biti celo v pogubo. Hranite se lahko v gorskih domovih in kočah.

sto. V megli in temi raje bivakirajte, zagotovo vas bodo našli mimoidoči, ali pa reševalci.

7. Hoja v brezpotju, na svoje in divje se je zelo pogosto maščevala. Kdor ni večš plezanja, naj ne hodi po svoje in ne vabi s seboj še drugih.

8. Ob odhodu obvestite domače, prijatelje, ali znance ter sodelavce KAM greste, PO KATERI POTI oziroma SMERI.

Spotoma SE VPISUJTE v spominske knjige v kočah in na VRHOVIH. Navedite smer kam ste namenjeni, vpišite vse člane skupine. Če si spotoma premislite in spremenite smer pohoda, VPIŠITE tudi to v knjigo, po možnosti povejte kakemu znanцу, da ta obvesti domače, obvezno pa seznanite z odločitvijo OSKRBNIKA, oz. OSEBJE koč.

9. Na poti ne tvegajte. Hoje prek snežišč se izogibajte, če ji niste kos in nimate opreme. Če ne gre drugače, si pomagajte s kamnom, kladivom, v domljivih primerih se raje vrnite.

10. Strela je pri nas ugonobila že mnogo življenj na vrhovih in planinskih poteh. Če kaže na nevihto, vremenški preobrat, ne odhajajte na vrhove, ne zapuščajte doline, ali koč. Počakajte, da se neurje unese. Umaknite se z vrhov in grebenov. Če strela omami tovarisa, mu pomagajte z umetnim dihanjem.